

Příčiny SPU

Příčiny SPU

- **Podkladem poruch učení může být drobné poškození mozku, které obvykle vzniká v perinatálním věku. Často bývá součástí syndromu lehkých mozkových dysfunkcí (LMD).**
- **Podkladem poruch učení je dědičně podmíněná dispozice. Genetický základ může mít i odlišná dynamika vývoje, případně nerovnoměrné zrání jednotlivých funkcí.**

- **Kombinovaná etiologie poruch učení, kdy je lehké poškození mozku spojeno s dědičně podmíněnou dispozicí.**
- **Řada teorií, snažící se odhalit příčiny poruch učení, které vycházejí z různých pozic.**
- **Vycházejí-li z jevové stránky - příčiny obtíží mohou být v poruchách vnímání, řeči, motoriky, popř. i v nedostatečné lateralizaci funkcí, tj. v nevyhraněné lateralitě.**

- **Z hlediska neuroanatomie a neurofyzologie – příčiny v poruše stavby a funkce určitých oblastí mozku.**

- **Psychiatrie - narušená komunikace mezi dítětem a okolním světem.**

- **Přístup, který se snaží odhalit příčiny specifických vývojových poruch učení podle rozboru čtení a psaní a podle sledování průběhu a úspěšnosti reedukace:**
  - Dyslexie fonematická – následek nedostatečně zvládnutého fonematického systému jazyka.

- Dyslexie optická – poruchy zrakové a zrakoprostorové analýzy, poruchy zrakové paměti, prostorového vnímání a prostorové paměti.
- Dyslexie agramatická – nedostatečné osvojení gramatických forem, morfologických a syntaktických zobecnění.
- Dyslexie sémantická – nedostatečné chápání smyslu čteného textu.

- **Příčinou může být nedokonalá funkční souhra mozkových hemisfér.**
- **O. Kučera (1961) provedl analýzu anamnézy, klinického obrazu a nálezů pediatrických, psychologických, psychiatrických a sociálních;**
- **V Dětské psychiatrické léčebně v Dolních Počernicích podle analýzy rozdělil děti s dyslexií:**

- **v téměř 50 % se jednalo zřejmě o drobné poškození mozku (encefalopatie)**
  - ❖ **anamnestické údaje svědčí o pravděpodobném poškození mozku v době pre-, peri- a postnatální;**
  - ❖ **klinický obraz chování je příznačný pro LMD;**
  - ❖ **psychologické vyšetření zachycuje drobné poruchy ve vnímání;**
  - ❖ **v inteligenčních testech bývají v názorových zkouškách výsledky zřetelně nižší než ve zkouškách verbálních;**
  - ❖ **nízkou úroveň mívají zkoušky kresebné-potíže s představivostí, zrakově pohybovou koordinací, i s jemnou motorikou;**
  - ❖ **časté jsou potíže s řečí – specifické asimilace a artikulační neobratnost;**

- ❖ **porucha čtení a pravopisu je zpravidla těžší a jeho náprava je poměrně obtížná.**
- **20 % případů dyslexie má příčiny v dědičnosti (hereditární etiologie)**
  - ❖ **v anamnéze se nacházejí doklady o poruchách sdělovacích funkcí v blízkém příbuzenstvu dítěte – patří k nim kromě SPU i poruchy řeči, zvláště artikulační neobratnost;**
  - ❖ **psychologický nález – názorové zkoušky bývají výrazně lepší než zkoušky verbální;**
  - ❖ **kresebné zkoušky mívají stejně nízkou úroveň jako u předchozí skupiny, ale neobjevují se tak výrazné poruchy v jemné motorice a vizuomotorické koordinaci;**

❖ **obtíže ve čtení a psaní jsou spíše lehčího rázu a jejich náprava také bývá rychlejší a úspěšnější.**

■ **15 % dyslektiků – skupina hereditárně encefalopatická**

❖ **kombinace obou faktorů – dědičnosti i drobného poškození mozku.**

■ **15 % dyslektiků – etiologie neurotická nebo nejasná**

❖ **z anamnézy ani nálezů není možné soudit na hereditární nebo encefalopatický podklad;**

❖ **v některých případech se dalo soudit, že existovala určitá, třeba malá, mozková dysfunkce, která vedla k obtížím ve čtení, a že tyto obtíže byly posíleny a utvrzeny neurotickými mechanismy.**